

Yargıtay 2. HD E.2024/4598 K.2024/7827 (23.10.2024)

Karar metni, Yargıtay Başkanlığı Karar Arama sistemindeki yayımlanmış hâliyle aynen aktarılmıştır; taraf adları kaynakta anonimdir.

2. Hukuk Dairesi 2024/4598 E. , 2024/7827 K.

"İçtihat Metni"

İNCELENEN KARARIN

MAHKEMESİ : İzmir Bölge Adliye Mahkemesi 18. Hukuk Dairesi

SAYISI : 2021/343 E., 2024/657 K.

KARAR : Esastan ret

İLK DERECE MAHKEMESİ : Fethiye 1. Aile Mahkemesi

SAYISI : 2020/766 E., 2020/834 K.

Taraflar arasındaki yargılamanın iadesi davasından dolayı yapılan yargılama sonunda İlk Derece Mahkemesince davanın reddine karar verilmiştir.

Kararın davacı kadın vekili tarafından istinaf edilmesi üzerine, Bölge Adliye Mahkemesince başvurunun esastan reddine karar verilmiştir.

Bölge Adliye Mahkemesi kararı davacı kadın vekili tarafından temyiz edilmekle; kesinlik, süre, temyiz şartı ve diğer usul eksiklikleri yönünden yapılan ön inceleme sonucunda, temyiz dilekçesinin kabulüne karar verildikten ve Tetkik Hâkimi tarafından hazırlanan rapor dinlendikten sonra dosyadaki belgeler incelenip gereği düşünüldü:

I. DAVA

Davacı kadın vekili dava dilekçesinde; Fethiye Aile Mahkemesi'nin 2019/578 Esas ve 2019/780 Karar sayılı ilamıyla anlaşmalı olarak boşandıklarını, ancak hükme etkili hile ve tehditler ile müvekkilinin kandırıldığını iddia ederek yargılamasının iadesine karar verilerek davanın zina sebebiyle çekişmeli boşanma davasına dönüştürülmesine ve boşanma davası konusu olan boşanma protokolünün iptaline karar verilmesini talep ve dava hükmedilmesini talep ve dava etmiştir.

II. CEVAP

Davalı erkek vekili cevap dilekçesinde; tarafına yüklenen asılsız iddiaları tamamen reddettiğini, karşı tarafın iddialarına dayanak delillerin tamamının hukuka aykırı biçimde elde edildiğini, kişisel bilgilerinin hangi yolla elde edildiğinin muamma olduğunu, hukuka aykırı olarak elde edilen delillerin dikkate alınmamasını beyan ederek davanın reddine karar verilmesini talep etmiştir.

III. İLK DERECE MAHKEMESİ KARARI

İlk Derece Mahkemesinin yukarıda tarih ve sayısı belirtilen kararı ile; tarafların Mahkememizin 2019/578 Esas, 2019/780 Karar sayılı ilamı ile boşanmalarına karar verildiğini, kararın 16.09.2019 tarihinde kesinleştiğini, talep edenin kararın, hileli davranışlar ve elde olmayan sebeplerle sonradan ele geçen deliller nedeniyle yargılamanın iadesi talep ettiği, yargılamanın iadesi talebinin yasal süresinde usulüne uygun olarak ileri sürüldüğü, yargılamanın iadesi talep edenin sonradan elde ettiğini beyan ettiği delil anlaşmalı boşanma davasının delili niteliğinde olmayıp, aynı zamanda hukuka aykırı şekilde elde edildiği ayrıca yargılamanın iadesi davasına konu olan davada kadının aleyhine bir karar verilmediği aksine tarafların talebi gibi anlaşmalı boşanma davasının kabulü ile tarafların boşanmalarına karar verildiği, davacının "gerçekleri bilmiş olsaydı anlaşmalı

boşanma protokolüne imza atmayacağı" şeklindeki iddiasının bu davada dinlenme ve yargılamanın yenilenmesi sebebi olarak kabulünün mümkün olmadığı, yargılamanın iadesi sebeplerinden hiçbirinin bulunmadığı, taraflar arasında her iki tarafın talebi ile evlilik birliğinin temelinden sarsıldığına herhangi bir delil toplanmaksızın kanuni zorunluluk sebebiyle kabul edildiği, bu kabul esnasında tarafların evlilik birliğinin temelinden sarsıldığına ilişkin iddialarının yine yasa gereğince sebep ve saikinin araştırılmadığı, soyut hile iddiası ile sonradan ele geçirilen davanın esasını etkileyeceği iddia olunan fotoğrafların mücbir sebeple elde edilememiş olduğu iddiasının kabul edilebilirliği bulunmadığı ve yargılamanın iadesi talebinin mesmu olmadığı, 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun (6100 sayılı Kanun) 375 inci maddesindeki yargılamanın iadesi şartlarının oluşmadığı gerekçesi ile; davanın reddine karar verilmiştir.

IV. İSTİNAF

A. İstinaf Yoluna Başvuranlar

İlk Derece Mahkemesinin yukarıda belirtilen kararına karşı süresi içinde davacı kadın vekili istinaf başvurusunda bulunmuştur.

B. İstinaf Sebepleri

Davacı kadın vekili istinaf dilekçesinde özetle; İlk Derece Mahkemesi kararının kaldırılarak talepleri doğrultusunda davanın kabulüne karar verilmesi istemi ile istinaf başvurusunda bulunmuştur.

C. Gerekçe ve Sonuç

Bölge Adliye Mahkemesinin yukarıda tarih ve sayısı belirtilen kararı ile; yargılamanın iadesi müessesinin kesin hükme bağlanmış olan bir davaya yeniden bakılamayacağı kuralının istisnası olduğu, yargılamanın iadesinin bazı ağır yargılama hatalarından dolayı maddî anlamda kesin hükmün bertaraf edilmesi ve daha önce kesin hükme bağlanmış olan dava hakkında yeniden yargılama yapılmasına imkân veren olağanüstü bir kanun yolu olduğu, bir hüküm kesinleşmedikçe ona karşı yargılamanın iadesi yoluna gidilemeyeceği, yargılamanın iade sebeplerinin kanunda tahdidi olarak sayıldığı ve bunlar dışında bir sebepten dolayı yargılamanın iadesi yoluna başvurulamayacağı, sebeplerin kıyas yolu ile genişletilemeyeceği, mahkemenin tarafların ikrar veya kabulü ile bağlı olmaksızın ileri sürülen sebebin varit olup olmadığını re'sen araştırmakla yükümlü olduğu, sebebin varlığını ispat yükünün davacıya ait olduğu, bu araştırma sonucunda mahkemenin ileri sürülen sebebin doğru olmadığı kanısına vardığında yargılamanın iadesi davasını reddedeceği, davaya bakan hâkimin her şeyden önce davanın dinlenilebilirlik(mesmu) koşullarının mevcut olup olmadığını araştırması gerektiği; somut yargılamada, davacının 6100 sayılı Kanun'un 375 inci maddesinin birinci fıkrasının (ç) bendi kapsamında "yargılama sırasında, aleyhine hüküm verilen tarafın elinde olmayan nedenlerle elde edilemeyen bir belgenin, kararın verilmesinden sonra ele geçirilmiş olması" iade sebebine dayanarak erkeğin ziynetleri bozdurarak aldığı iddia edilen bağımsız meskene ilişkin ödemelerin erkek tarafından yapıldığını gösterir dekontları ve erkeğin emekli ikramiyesi dekontlarını sunduğu ancak bu belgelerin 6100 sayılı Kanun'un 375 inci maddesinin birinci fıkrasının (ç) bendi kapsamında değerlendirilemeyeceği, yine ziynet eşyalarının iadesi davasında dinlenen kadın tanığı S.'nin yalan tanıklık suçu işlediğinden bahisle tanık hakkında suç duyurusunda bulunulmuş ise de adli soruşturma neticesinde kovuşturmaya yer olmadığına karar verildiği ve bu karara karşı yapılan itirazın reddedilerek kararın kesinleştiği, bu haliyle davacı yargılamanın yenilenmesini gerektirir bir hususu ispatlayamadığından, davasının reddine karar verilmesinin usul ve kanuna uygun olduğu gerekçesi ile; istinaf başvurusunun 6100 sayılı Kanun'un 353 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinin (1) inci alt bendi gereğince esastan reddine karar verilmiştir.

V. TEMYİZ

A. Temyiz Yoluna Başvuranlar

Bölge Adliye Mahkemesinin yukarıda belirtilen kararına karşı süresi içinde davacı kadın vekili temyiz isteminde bulunmuştur.

B. Temyiz Sebepleri

Davacı kadın vekili temyiz dilekçesinde özetle; usule ve esasa ilişkin itirazlarının değerlendirilmediğini, hukuki dinlenilme hakkının ihlal edildiğini, müvekkilinin iradesinin tehdit, hile, aldatma ile etkilenmemiş olsaydı ve kesinleşen yargılama süreci içerisinde eşinin kendisini başka bir kadınla defalarca aldatmış olduğunu öğrenmiş olsaydı müvekkilinin anlaşmalı bir şekilde protokolü imzalamayacağını ve asla boşanmayacağını, davalı erkeğin protokoldeki yükümlülüklerini yerine getirmemesi ve yalan vaatlerde bulunması nedeni ile kötü niyetli olduğunun ispatladığını belirterek, davanın kabulü yönünden kararın bozulmasına karar verilmesini talep etmiştir.

C. Gerekçe

1. Uyuşmazlık ve Hukuki Nitelendirme

Uyuşmazlık, yargılamanın iadesi davasının reddinin usul ve kanuna uygun olup olmadığı, davanın ispatlanıp ispatlanmadığı noktasında toplanmaktadır.

2. İlgili Hukuk

6100 sayılı Kanun'un 190 ıncı maddesi, 369 uncu maddesinin birinci fıkrası ile 370 inci, 371 inci, 374 üncü, 375 inci, 378 inci ve 379 uncu maddeleri.

3. Değerlendirme

1.Bölge Adliye Mahkemelerinin nihai kararlarının bozulması 6100 sayılı Kanun'un 371 inci maddesinde yer alan sebeplerden birinin varlığı hâlinde mümkündür.

2.Temyizen incelenen karar, tarafların karşılıklı iddia ve savunmalarına, dayandıkları belgelere, uyuşmazlığa uygulanması gereken hukuk kuralları ile hukuki ilişkinin nitelendirilmesine, dava şartlarına, yargılama ve ispat kuralları ile kararda belirtilen gerekçelere göre usul ve kanuna uygun olup davacı vekilince temyiz dilekçesinde ileri sürülen nedenler kararın bozulmasını gerektirecek nitelikte görülmemiştir.

VI. KARAR

Açıklanan sebeplerle;

Temyiz olunan Bölge Adliye Mahkemesi kararının 6100 sayılı Kanun'un 370 inci maddesinin birinci fıkrası uyarınca ONANMASINA,

Aşağıda yazılı temyiz giderinin temyiz edene yükletilmesine,

Dosyanın İlk Derece Mahkemesine, kararın bir örneğinin Bölge Adliye Mahkemesine gönderilmesine,

23.10.2024 tarihinde oy birliğiyle karar verildi.